

РАМКОВО РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 28 май 2001 година

относно борбата с измамата и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой

(2001/413/ПВР)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 34, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид инициативата на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като има предвид, че:

(1) Извършителите на измами и подправяния, засягащи платежните средства, различни от парите в брой, често действат на международно равнище.

(2) Работата, осъществена от различните международни организации (например, Съвет на Европа, Група на осемте, ОИСР, Интерпол и ООН), е значителна, но е необходимо да бъде допълнена от действия на Европейския съюз.

(3) Съветът счита, че тежестта и нарастващото значение на някои форми на измама, които засягат платежните средства, различни от парите в брой, правят наложително намирането на всеобхватни решения. Препоръка № 18 от Плана за действие за борба с организираната престъпност³, одобрен от Европейския съвет в Амстердам на 16 и 17 юни 1997 г., и точка 46 от Плана за действие на Съвета и на Комисията относно най-подходящите способности за привеждане в действие на разпоредбите на Договора от Амстердам за установяване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие⁴, одобрен от Европейския съвет във Виена на 11 и 12 декември 1998 г., изискват действия в тази насока.

(4) Тъй като целите на настоящото рамково решение, а именно да се гарантира, че измамите и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой, са признати за правонарушения, преследвани от наказателното право, и са предмет на ефективни, съразмерни и възпиращи санкции във всички държави-членки, не могат да бъдат осъществени достатъчно добре от държавите-членки предвид международния обхват на тези престъпления и могат, поради това, да бъдат по-добре осъществени на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, предвиден в член 5 от Договора за създаване на Европейската общност. В съответствие с принципа на пропорционалността, както е установен в посочения член, настоящото рамково решение не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

¹ ОВ С 376 Е, 28.12.1999 г., стр. 20.

² ОВ С 121, 24.4.2001 г., стр. 105.

³ ОВ С 251, 15.8.1997 г., стр. 1.

⁴ ОВ С 19, 23.1.1999 г., стр. 1.

(5) Настоящото рамково решение следва да допринесе, наред с другите вече одобрени от Съвета инструменти за борбата с измамите и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой, като например Съвместно действие 98/428/ПВР за създаване на Европейска съдебна мрежа⁵, Съвместно действие 98/733/ПВР за инкриминиране на участието в престъпна организация в държавите-членки на Европейския съюз⁶, Съвместно действие 98/699/ПВР относно прането на пари, установяването, разкриването, замразяването, изземването или конфискацията на оръдията или на приходите от престъплението⁷, както и Решение от 29 април 1999 г. за разширяване на мандата на Европол по отношение на борбата с производството на подправени парични знаци и подправени платежни средства⁸.

(6) На 1 юли 1998 г. Комисията представи пред Съвета съобщение, озаглавено „Рамка за действие за борба с измамите и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой“, в което се препоръчва политика на Съюза, която да обхваща едновременно превантивните и репресивните аспекти на проблема.

(7) Съобщението съдържа проект за съвместно действие, който представлява съставна част от този всеобхватен метод и който е отправната точка за настоящото рамково решение.

(8) Необходимо е да бъдат описани различните действия, свързани с измамата и с подправянето на платежни средства, различни от парите в брой, които трябва да бъдат обявени за престъпления, за да бъдат обхванати всички дейности, които заедно съставляват заплахата от организираната престъпност.

(9) Необходимо е тези действия да бъдат обявени за престъпления във всички държави-членки, като за физическите и юридическите лица, които са извършители или са отговорни за такива престъпления, да бъдат предвидени ефективни, съразмерни и възпиращи санкции.

(10) Чрез осигуряването на наказателно-правна защита преди всичко на платежните инструменти, снабдени със специална форма на защита срещу имитация или злоупотреба, целта е да се насърчат стопанските субекти да предвидят тази защита за платежните инструменти, които те издават, и следователно да добавят елемент на превенция към този инструмент.

(11) Необходимо е държавите-членки да си оказват възможно най-широко съдействие и да се консултират взаимно, когато едно и също престъпление попада под юрисдикцията на няколко от тях,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РАМКОВО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

По смисъла на настоящото рамково решение:

⁵ ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 4.

⁶ ОВ L 351, 29.12.1998 г., стр. 1.

⁷ ОВ L 333, 9.12.1998 г., стр. 1.

⁸ ОВ C 149, 28.5.1999 г., стр. 16.

а) под „платежен инструмент“ се разбира всеки материален платежен инструмент, различен от официалната валута (банкноти или монети), който дава възможност на своя титуляр или ползвател, поради особеното си естество, самостоятелно или в съчетание с друг (платежен) инструмент, да извърши паричен превод или превод на парична сума, например кредитните карти, картите еврочек, другите карти, издавани от финансовите институции, пътническите чекове, еврочековете, другите чекове или менителниците, и който е защитен срещу имитация или подправяне например чрез оформяне, кодиране или подпис.

б) под „юридическо лице“ се разбира всяко образувание, което има този статут по силата на приложимото национално право, с изключение на държавите или другите държавни органи при изпълнението на техните публичноправни функции и на международните организации на публичното право.

Член 2

Правонарушения, свързани с платежните инструменти

Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да инкриминира умишленото извършване на следните деяния, поне по отношение на кредитните карти, картите еврочек, другите карти, издавани от финансовите институции, пътническите чекове, еврочековете, другите чекове и менителниците:

- а) кражбата или придобиването по друг незаконен начин на платежен инструмент;
- б) подправянето или фалшифицирането на платежен инструмент с цел незаконното му използване;
- в) получаването, придобиването, транспортирането, продажбата или прехвърлянето на трето лице или държането на откраднат или придобит по незаконен начин, или на подправен или фалшив платежен инструмент, за да бъде използван с цел измама;
- г) използването с цел измама на откраднат, придобит незаконно, фалшив или подправен платежен инструмент.

Член 3

Правонарушения, свързани с използването на информационните технологии

Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да инкриминира умишленото извършване на следните деяния:

извършване или разпореждане да бъде извършен паричен превод или превод на парична сума и причиняване по този начин на незаконно лишаване на трето лице от правото на собственост, с цел набавяне на незаконна имотна облага за лицето, което извършва правонарушението, или на трета страна чрез незаконно:

- въвеждане, изменение, изтриване или укриване на електронни данни, по-специално на данни за идентификация, или
- затрудняване на действието на програмен продукт или на електронна информационна система.

Член 4

Правонарушения, свързани със специално приспособеното оборудване

Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да инкриминира умишленото извършване на следните деяния:

производството, получаването, придобиването, продажбата или прехвърлянето на трето лице или незаконното държане с цел измама:

- на инструменти, елементи, програмни продукти или всякакви други средства, специално приспособени за извършване на правонарушенията, посочени в член 2, буква б),
- на програмни продукти, чрез които се цели извършването на нарушенията, посочени в член 3.

Член 5

Съучастие, подбудителство и опит

Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да осигури, че съучастието или подбудителството към престъпленията, посочени в членове 2, 3 и 4, и опитът да бъдат извършени деянията, посочени в член 2, букви а), б) и г) и в член 3, са наказуеми.

Член 6

Санкции

Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да гарантира, че деянията, посочени в членове от 2 до 5, се наказват с ефективни, съразмерни и възпиращи наказателни санкции, предвиждащи, поне за тежките случаи, наказание лишаване от свобода, което може да бъде основание за екстрадиране.

Член 7

Отговорност на юридическите лица

1. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да може да бъде търсена отговорност на юридическите лица за действията, посочени в член 2, букви б), в) и г), както и в членове 3 и 4, извършени в полза на всяко лице, действащо самостоятелно или в качеството си на член на орган на юридическото лице, който упражнява правомощия по управление в него, на следните основания:

- представителна власт на юридическото лице, или
- правомощия за взимане на решения от името на юридическото лице, или
- правомощия да се упражнява контрол вътре в юридическото лице,

както и участието в извършването на това правонарушение в качеството на съучастник или подбудител.

2. Независимо от случаите, предвидени в параграф 1, всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да може юридическото лице да носи отговорност, когато поради липса на надзор или на контрол от страна на едно от лицата, посочени в

параграф 1, е станало възможно извършването на действията, посочени в член 2, букви б), в) и г), както и в членове 3 и 4, в полза на това юридическо лице от едно подчинено на него лице.

3. Отговорността на юридическото лице по силата на параграфи 1 и 2 не изключва наказателното преследване по отношение на физическите лица, които са извършители, подбудители или съучастници в деянията, посочени в член 2, букви б), в) и г), както и в членове 3 и 4.

Член 8

Санкции спрямо юридическите лица

1. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да гарантира, че всяко юридическо лице, което е наказателно отговорно по силата на член 7, параграф 1, подлежи на ефективни, съразмерни и възпиращи санкции, които включват наказателни и ненаказателни глоби и евентуално други санкции, и по-специално:

- а) мерки за отнемане правото на ползване на обществени блага или помощи;
- б) мерки за временна или постоянна забрана за упражняване на търговска дейност;
- в) поставяне под съдебен контрол;
- г) съдебна мярка за прекратяване..

2. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да гарантира, че юридическо лице, носещо отговорност съгласно член 7, параграф 2, подлежи на наказание чрез ефективни, съразмерни и възпиращи санкции или мерки.

Член 9

Подсъдност

1. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да установи своята юрисдикция по отношение на нарушенията, посочени в членове 2, 3, 4 и 5, когато нарушението е било извършено:

- а) изцяло или отчасти на нейна територия; или
- б) от един от нейните граждани, при условие че правото на тази държава-членка може да предвижда съответните действия да бъдат също наказуеми и в страната, където са били извършени; или
- в) в полза на юридическо лице, чието седалище се намира на територията на тази държава-членка.

2. При спазване на разпоредбите на член 10 всяка държава-членка може да реши, че няма да прилага или че ще прилага само в определени случаи или при определени условия правилото за подсъдност , установено

- в параграф 1, буква б),
- в параграф 1, буква в).

3. Държавите-членки съобщават своевременно на Генералния секретариат на Съвета за тяхното решение да прилагат параграф 2 и когато е подходящо, описанията на специфичните случаи или условия, при които се прилага това решение.

Член 10

Екстрадиране и преследване

1. а) Всяка държава-членка, която въз основа на своето национално право не екстрадира своите граждани, взема необходимите мерки, за да установи своята юрисдикция по отношение на нарушенията, посочени в членове 2, 3, 4 и 5, когато те са извършени от нейни граждани извън нейната територия.

б) Всяка държава-членка, за един от гражданите на която се предполага, че е извършил в друга държава-членка нарушение, предполагащо едно от действията, посочени в членове 2, 3, 4 или 5, и която не екстрадира това лице в тази друга държава-членка единствено поради неговото гражданство, предава случая на своите компетентни органи, за да предприемат при необходимост такова преследване. За да бъде дадена възможност за осъществяване на това преследване, досиетата, сведенията и доказателствата, свързани с извършеното нарушение, се предават в съответствие с процедурите, предвидени в член 6, параграф 2 от Европейската конвенция за екстрадиция от 13 декември 1957 г. На държавата-членка, която е отправила искането, се съобщава за започнатото преследване и за резултата от него.

2. По смисъла на настоящия член понятието „гражданин“ на държава-членка се тълкува в съответствие с всяка декларация, направена от тази държава-членка съобразно член 6, параграф 1, букви б) и в) от Европейската конвенция за екстрадиция.

Член 11

Сътрудничество между държавите-членки

1. Съгласно приложимите конвенции, двустранни или многостранни споразумения или други договорености държавите-членки си сътрудничат взаимно във възможно най-голяма степен при процедурите, отнасящи се до нарушенията, посочени в настоящото рамково решение.

2. Когато няколко държави-членки са компетентни по отношение на нарушенията, предвидени в настоящото рамково решение, те провеждат съвместни консултации с оглед съгласуване на техните действия и осигуряване на ефективност на преследванията.

Член 12

Обмен на информация

1. Държавите-членки посочват определени оперативни точки за контакт или могат да използват съществуващите оперативни структури за обмен на информация и за други контакти между държавите-членки за целите на прилагане на настоящото рамково решение.

2. Всяка държава-членка информира Генералния секретариат на Съвета и Комисията относно своята служба или служби, действащи като контактна точка в съответствие с

параграф 1. Генералният секретариат съобщава тези контактни точки на другите държави-членки.

Член 13

Териториален обхват

Настоящото рамково решение се прилага по отношение на Гибралтар.

Член 14

Прилагане

1. Държавите-членки въвеждат в сила мерките, необходими, за да се съобразят с настоящото рамково решение преди 2 юни 2003 г.
2. Държавите-членки предоставят на Генералния секретариат на Съвета и на Комисията текста на разпоредбите от тяхното национално законодателство, които транспонират задълженията, наложени от настоящото рамково решение. Въз основа на доклада, изготвен на базата на тези сведения и на писмен доклад, изготвен от Комисията, Съветът оценява преди 2 септември 2003 г. степента, до която държавите-членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящото рамково решение.

Член 15

Влизане в сила

Настоящото рамково решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Съставено в Брюксел на 28 май 2001 година.

За Съвета
Председател
T. BODSTRÖM